

Представяне на българската култура по света

Ран Манолов

Първото, което искам да споделя с вас по темата за представяне на бълг. култура по света е почерпено от собствения ми опит от биеналето на илюстрацията в Болоня. На този форум(един от най високите за представяне на детска илюстрация), когато показвах своето портфолио, най често задавания въпрос беше "Къде е вашия агент?" - когато искаха да работим заедно и харесвах моята работа. Досещате се, че всичко стигаше до тук и аз не сключих нито един договор. Стигаме до първото условие за защитата на българското изкуство по света - необходимостта от свързващо звено. Агенти, които адекватно да работят в тази деликатна сфера за защита на авторските права, да сключват договори и да работят за интереса на художника или актьора пред галерията, издателството или работодателя. Тук искам да кажа, че има нужда от защита правата на авторите и в България, които работят за световни арт фирми. Например в гейм индустрията.

Второто не по малко важно за представянето на българската култура по света е то да бъде презентирано на подходящото ниво. Арт форуми, фестивали. Селекцията за това представяне трябва да се прави от хора - арт мениджъри, куратори(с подходящо образование, ниво и опит) и най вече с визия за националната идентичност и дълбоко разбиране на българския дух, култура и достижения. По- често, тези хора представят пред българската публика български творци с понякога единственото достижение, че живеят в чужбина. А усилията трябва да бъдат в обратна посока - да промотират български творци по света.

Ние имаме големи културологични разлики, както с Изтока, така и с протестантския Запад. Ние трябва да извървим нашия път сами. Нашите традиции трябва да бъдат включени в новото иначе ще бъдат забравени.

Трето. Много е важно да има активен обмен на междудържавно ниво. Да отворим широко врати за участие в интернационални проекти на куратори от световна класа, от световните форуми, галерии, музеи и колекции/ добър е примерът с изложбата на световната банка в София, с куратор Марина Галвани, която тече в момента/. Информацията за тези инициативи трябва да става достояние на по широк кръг творци на национален сайт за култура.

Много добра практика са и конкурсите за млади автори. С международно жури, където млади таланти са откривани за света от чуждестранни арт мениджъри.

Четвърто, но може би най- важно по значение - за да има българска култура по света,

трябва да има българска култура в България. За тази най-важна цел е задължително да има действащ закон за меценатството. Един художник например трудно може да пътува по света заедно с цялото си ателие, платна, глина, стативи, графични преси и тонове хартия. А понякога е трудно и да изпрати картините си да пътуват. Той трябва да има своите меценати тук, за да произвежда национален културен продукт, който може да бъде изнесен и да бъде национален посланик.

Големите производители, фирми и банки, трябва да бъдат мотивирани да инвестират в култура. Така стигаме до още една необходима професия - арт консултант, със съответното ниво на образование, за да се стимулира и развива наистина стойността в българското изкуство. И още нещо. Зад всеки голям, доказал се творец по света, стои държавата - в неговата презентация.

Сега ние пътуваме, имаме достъп до европейски програми чрез интернет, участваме, печелим стипендии на чужди фондации. И когато отидем там се претопяваме.

Аз мисля, че това което се нарича българска култура е това, което се произвежда тук, а се инася там.

Да запазим българския дух със страст и всеотдайност. И да го защитаваме пред света!

Ран Манолов